

**SCIENCE
PROBLEMS.UZ**

ISSN 2181-1342

 Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Jild 3, Son 11

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 11 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўкташович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б., Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яҳшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукахаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шуҳрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салаҳутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Ҳуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Файбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амирнов Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судъялар олий кенгаши хузуридаги Судъялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети хузуридаги

педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази; Тайланова Шохида Зайневна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарқанд вилоят ИИБ Тиббиёт бўйими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Марҳабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насридин Атакуллович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-үй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Kucharov Jamshid Qulnazarovich

ROSSIYANING PAXTA YETISHTIRISH BORASIDAGI SINOV-TAJRIBALARI XUSUSIDA AYRIM
MULOHAZALAR (TURKISTON TO'PLAMI MATERIALLARI ASOSIDA) 11-14

Taғбаев Амирбек Аширбаевич

Б.Х.КАРМИШЕВА АСАРЛАРИДА “ИЛК ҚАБИЛАЛАР”ГА ОИД ЭТНОНИМЛАР
МАСАЛАСИ 15-23

Ҳамаев Нодирбек Мўминович

ТУРКИСТОНДА ИСТИҚЛОЛ УЧУН КУРАШНИНГ РИВОЖЛАНИБ БОРИШИ ВА УНИНГ
МАТБУОТДА ЁРИТИЛИШИ (1920-1924) 24-32

Tilanova Shahnoza Salohitdinovna

XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHALARIDA BUXORO AMIRLIGIDA JADIDLARNING
FAOLIYATI 33-36

Қозоқов Тоҳиржон Қодиралиевич

НАМАНГАНДА ҚОЗИЛАР ВА СУДЛАР ТАРИХИ 37-42

Артиқбаев Ойбек Салимахаматович

ЎЗБЕК-ҚОЗОҚ ЭТНОМАДАНИЙ АЛОҚАЛАРИНИНИНГ ОИЛАВИЙ УРФ-ОДАТ ВА
МАРОСИМЛАРДА НАМОЁН БЎЛИШИ (XX АСР ТОШКЕНТ ВОҲАСИ МИСОЛИДА) 43-56

Atavullayeva Shaxlo Musoyevna

O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASI BİRINCHI KONSTITUTSIYASINING YARATILISH TARIXI ... 57-62

8.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Қўчқаров Файзулло Абдужабборович

ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАР – АГРАР СОҲАНИ ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ
МУҲИМ ОМИЛИ 63-70

Shao Junling

ANALYSIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UZBEKISTAN'S REGIONAL ECONOMY .. 71-76

Ashirov Nurmurod Qulmatovich

RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN KENG KO'LAMDA FOYDALANISHDA BANK TIZIMINI
IMKONIYATLARINI OSHIRISH YO'LLARI 77-82

Togayev Salim Sobirovich

BANK XIZMATLARIGA BO'LGAN ISHONCHNI OSHIRISH YOHUD MIJOZNI JALB QILISHNING
SAMARALI YO'LLARI 83-89

Самтаров Ганижон Озодович

МИНТАҚА РАҶОБАТБАРДОШЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ЭКСПОРТ САЛОХИЯТИДАН
ФОЙДАЛАНИШ ОМИЛЛАРИ 90-96

Yakubova Samira

- LEVERAGING PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS: STRATEGIES FOR OPTIMAL INVESTMENT FINANCING 97-102

Abdualiyev Hamidulla Toxirjonovich

- OLIY TA'LIM MUASSASASINING INNOVATSIYALARNI BOSHQARISH TIZIMIDAGI LOYIHALARNI BOSHQARISH OFISI 103-109

Egamberdiyeva Salima Rayimovna

- XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA AKTIVLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 110-118

Xolmamatov Diyor Haqberdievich

- SANOAT KORXONALARINING BOZORDAGI MAVQEINI BAHOLASHDA SPACE T AHLIL USULIDAN FOYDALANISH 119-127

Gafurova Dilshoda

- INNOVATIVE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: ASSESSING STRATEGIES AND IMPACTS 128-132

Xomidov Abdugaffor Axmadjonovich

- TA'LIM SOHASIDA LOYIHALARNI BOSHQARISH 133-139

Raxmonov Mirvoxid Rajabovich

- NAVOIY VILOYATI ASOSIY KAPITALIGA INVESTITSIYALAR TUZILISHI VA DINAMIKASI T AHLILI 140-149

Boyigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li

- DON VA DONNI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA MARKETING XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA SNW T AHLIL USULINING O'RNI VA UNI QO'LLASH XUSUSIYATLARI 150-159

Aziza Umarova

- AKSIYALARНИ BIRLAMCHI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) AMALIYOTI ORQALI MOLIYAVIY RESURSLARNI SHAKLLANTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI 160-167

Абдуллаев Бунёд Ўткирович

- СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИДА ЭКОЛОГИК ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ 168-178

Matjonov Bekjon Ravshanbekovich

- SOME CHARACTERISTICS OF ENSURING FOOD SAFETY IN UZBEKISTAN 179-185

Алиматова Наргис Абдухалиловна

- КАМБАГАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ-РАҚОБАТБАРДОШЛИК ОМИЛИ 186-197

09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

<i>Kobulniyazova Gulchexra Toshpulatovna</i>	
F. NITSSHE "HAYOT FALSAFASI" KONSEPSIYASI IJTIMOIY RIVOJLANISHNING IRRATSIONAL ASOSI	198-204
<i>Qaxorov Pulotjon Xursantmurodovich</i>	
INSON MOHIYATI, UNING BIOLOGIK VA IJTIMOIY TABIATI	205-211
<i>Turtsunov Lochin Erkinovich, Hakimova Dilniza Yusufxonovna</i>	
РАЗВИТИЕ ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ У ЖЕНЩИН В УЗБЕКИСТАНЕ	212-218
<i>Urinboyev Dilmurod Tura o'g'li</i>	
HUQUQIY FAOLLIK VA HUQUQIY MADANIYATNI RIVOJLANTIRISH MUOMMOLARI.....	219-225
<i>Яздонов Зикирилло Шукуриллоевич</i>	
АЛ-ҲАҚИМ АТ-ТЕРМИЗИЙНИНГ СЎФИЁНА ҚАРАШЛАРИ ВА МАЛОМАТИЙЛИККА МУНОСАБАТИ	226-231
<i>Nabiiev Maxsud Abdumannonovich</i>	
IQTISODIY MADANIYATNING MAZMUNIVAMOHIYATI	232-238
<i>Haydaraliyev Shuhratjon</i>	
MARKAZIY OSIYODA MILLATLARARO MUNOSABATLARNING MILLIY VA MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI	239-243
<i>Хамраев Сардорбек Шарафутдинович</i>	
ЭКОТУРИЗМ ЖАРАЁНЛАРИНИ РИВОЖЛАНИШИННИГ ТАРИХИЙ ЭВОЛЮЦИЯСИ..	244-250
<i>Xashimov Sheraxon Jo'raxonovich</i>	
O'ZBEKISTONNING XALQARO IMIDJINI YUKSALTIRISHDA MILLIY TURIZMDAGI EKOLOGIK TURIZMNING TUTGAN O'RNI	251-260
<i>Хатамова Рашида Закиржановна</i>	
ПАТРИОТИЗМ КАК ЭЛЕМЕНТ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ	261-266
<i>Патиев Холдор Икромович</i>	
ЖАДИДЧИЛИК ҚАРАШЛАРИ НЕГИЗИДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЙЎНАЛИШЛАРНИНГ ВУЖУДГА КЕЛИШИ ВА ЖАМИЯТДА РИВОЖЛАНИШИ	267-275
<i>Ismoilova Xayitxon Maxammadjonovna</i>	
FARG'ONA VODIYSIDA OILA URF-ODATLARI VA QADRIYATLARINING TRANSFORMATSIYASI VA UNING IJTIMOIY JARAYONLARDA NAMOYON BO'LISH XUSUSIYATLARI	276-280
<i>Raximova Rayxon Abdurasulovna</i>	
GLOBALASHUV VA OILA AXLOQIY MADANIYATINING O'ZARO ALOQADORLIGI	281-287
<i>Raxmankulov Farxod Raximkulovich</i>	
MULKDORLAR QATLAMIDA IJTIMOIY MAS'ULIYAT TUYG'USINI SHAKLLANTIRISH MASALALARI	288-292
<i>Shirinov Anvar Qanoatovich</i>	
MARKAZIY OSIYODA INSON TARAQQIYOTINING DOLZARB MASALALARI	293-299

Xandamova Marifat Akramovna

"OSOR AL-BOQIYA" – ABU RAYHON BERUNIY IJMIY IJODINING DURDONASI 300-304

Teshaboev Muhiddin Marifovich

IJTIMOIY DAVLATDA IJTIMOIY ADOLATNI TA'MINLASH VA IJTIMOIY INSTITUTLARNING
MAQSADI 305-311

Karimov Rahmat Rahmonovich, Bekbayev Rauf Rustamovich

MADANIY ANTROPOLOGIYA FANINING PREDMETI VA IJTIMOIY-GUMANITAR FANLAR
TIZIMIDAGI O'RNI 312-320

Talapov Baxriddin Aljanovich

DEMOKRATIYA VA SHARQONA BOSHQARISHNING ETNODIFFERENSIAL
XUSUSIYATLARI 321-326

10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Auezmuratova Нуржамал Дастанбаевна

КАРАКАЛПАКСКИЕ ЖЕНСКИЕ ЛИЧНЫЕ ИМЕНА 327-332

Olga Filippova

ADDING REDUNDANCY FUNCTIONS TO CLUSTERED IMPLEMENTATION 333-345

Egamnazarova Zaynab Xolmurod qizi

INGLIZ TILIDAGI RIELTORLIK FAOLIYATIGA OID TERMINLARNING O'ZBEK TILI O'ZLASHISH
MASALALARI 346-351

Narzieva Gulnoza Akbarovna

LEKSIK BIRLIKLARDA MILLIY – MADANIY KOD IFODASI 352-357

Qodirova Mukaddas Tog'ayevna, Ibragimova So'g'diyona Ikrom qizi

INGLIZ-O'ZBEK TILLARIDA VERBAL VA NOVERBAL MULOQOT TABULARINING
QO'LLANILISHI 358-362

12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР

Tўраев Сардор Абдихаким ўғли

ИНТЕРНЕТ ТАРМОФИДАН ФОЙДАЛАНИБ СОДИР ЭТИЛАДИГАН ЖИНОЯТЛАРНИНГ
ОЛДИНИ ОЛИШНИНГ УМУМИЙ ЧОРАЛАРИ 363-371

Amaev Шокир Куранбаевич

ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИ МАЪМУРИЙ-ХУҚУҚИЙ ТАРТИБГА СОЛИШ
АСОСЛАРИНИ ЯНАДА ЛиBERALLAШТИРИШ 372-377

Юсупов Илхомжон Ибодиллаевич

ХУҚУҚИЙ АНИҚЛИК ПРИНЦИПИНинг АЙРИМ НАЗАРИЙ - ХУҚУҚИЙ ЖИХАТЛАРИ
ХУСУСИДА 378-385

13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Adizova Nigora Baxtiyorovna

MUAMMOLI TA'LIM ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING DIVERGENT
TAFAKKURINI TARBIYALASH VA RIVOJLANTIRISH 386-390

<i>Tkacheva Anastasiya Aleksandrovna</i>	
O'ZBEKISTON OLIY O'QUV YURLARI TALABALARINING IJTIMOIY-MADANIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH UCHUN ISPLAN TILINI O'QITISHDA VIRTUAL REALLIKDAN FOYDALANISH	391-400
<i>Uralova Muxabbat Sanjar qizi</i>	
BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHISINING IJODIY-METODIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	401-406
<i>Kenjabaev Jahongir Abdusalimovich</i>	
METHODOLOGY FOR TEACHING ENGLISH BASED ON INTERNET RESOURCES	407-411
<i>Abdusamatov Alisher Sobirovich</i>	
TA'LIMNI LOYIHALASHTIRISH JARAYONIGA SEMIOTIK YONDASHUV	412-417
<i>Ibragimova Ehtiyotxon Ismailovna, Sobirova Nargiza Numonjonovna</i>	
TA'LIMDA NOVERBAL VOSITALARNING O'RNI	418-422
<i>Babayeva Maxfuzा Abduvaitovna</i>	
TA'LIMDA FANLARARO BOG'LANISHNING AHAMIYATI	423-429
<i>Nazarova Zarrina Allaberdiyevna</i>	
MAKTAB O'QITUVCHILARINING KREATIV SIFATLARINI RIVOJLANTIRIRSH USULLARI.....	430-435
<i>Jumayeva Gulnora Tursunpulatovna</i>	
O'QITUVCHILARINING KASBIY MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING SHART-SHAROITLARI	436-442
<i>Умаров Азиз Авазович</i>	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ АУДИОВИЗУАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	443-447
<i>Ahmadjonova Odina Anvarjon qizi</i>	
INGLIZ TILI DARSLARIDA O'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV NUTQIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI(STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYASI MISOLIDA)	448-453
<i>Otamurodova Shamsu Qamar Otamurodovna</i>	
DIVERSIFIKATSIYA TAMOYILI ASOSIDA TALABALARING KREATIVLIGINI YUZAGA CHIQARISH METODIKASI	454-461
<i>Komilov Nodirbek Bokijonovich</i>	
THE IMPORTANCE OF THE HISTORY OF MEDICINE IN INCREASING THE EXCLUSIVE COMPETENCE OF FOREIGN STUDENTS	462-466
<i>Sapieva Nargiza Mamayusufovna</i>	
IQTIDORLI O'QUVCHILARNING KREATIV FIKRLASH KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNI IJTIMOIY-PEDAGOGIK QO'LLAB-QUVVATLASH	467-478
<i>Norqobilova Rayxona Davlatovna</i>	
XORIJIY FANLARDAN BOLALARING MAKTABGA TAYYORGARLIGINING DIAGNOSTIKASI	479-484

<i>Mamatkodirov Maxammadali Mamatisakovich</i>	
SINFDAN TASHQARI MASHG'ULOTLAR UCHUN RAQAMLI VOSITALAR VA PLATFORMALARNI HAMDA O'QITISH USULLARINI TANLASH	485-492
<i>Irgasheva Umida Raimjanovna</i>	
TALABALAR KASBIY NUTQ KOMPETENTSIYASINI STEAM TEKNOLOGIYASI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	493-498
<i>Turayeva Lolaxon Yuldashevna</i>	
ERKIN MEXANIK TEBRANISHLARNI MAPLE DASTURIY VOSITASI YORDAMIDA O'RGANISH VA NAMOYISH ETISH	499-505
<i>Kushakova Gulnora Egamkulovna</i>	
TALABA YOSHLARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	506-510
<i>Kenjabayeva Dilafruz Abdusalimovna</i>	
OLIY O'QUV YURTI SHAROITIDA ZAMONAVIY O'QITUVCHINI TAYYORLASHNING DEONTOLOGIK KOMPONENTI	511-518
<i>Xasanova Gulnoza Raxatjanovna</i>	
KREDIT-MODULLI TA'LIM TIZIMI JARAYONIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING MUSTAQIL ISHLARINI TASHKIL ETISH MUAMMOLARI	519-525

13.00.00- Педагогика фанлари

Xasanova Gulnoza Raxatjanovna
Urganch innovatson university stajyor-o'qituvchisi

**KREDIT-MODULLI TA'LIM TIZIMI JARAYONIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI
TALABALARINING MUSTAQIL ISHLARINI TASHKIL ETISH MUAMMOLARI**

Annotastiya. Maqlolada zamonaviy ta'lism sharoitida oliy ta'lim muassasalarida talabalarining mustaqil ishini tashkil etish muammolarini tahlil qilishga harakat qilinadi va kredit-modulli ta'lim tizimi sharoitida uning samaradorligini oshirish bo'yicha olib borilishi lozim bo'lgan ishlarning istiqbollari belgilanadi.

Kalit so'zlar: mustaqil ish, mustaqillik, mustaqil ta'lim, kredit-modul o'qitish.

Khasanova Gulnoza Rakhatzhanovna
trainee-teacher of Urganch Innovation University

**PROBLEMS OF ORGANIZING THE INDEPENDENT WORK OF STUDENTS OF HIGHER
EDUCATION INSTITUTIONS IN THE PROCESS OF THE CREDIT-MODULE EDUCATION
SYSTEM**

Abstract. The article tries to analyze the problems of organizing independent work of students in higher education institutions in the conditions of modern education and determines the prospects of work to be carried out to increase its effectiveness in the conditions of the credit-module education system.

Key words: independent work, independence, independent education, credit-module training.

Хасанова Гульноза Раҳатжановна
стажер-преподаватель
Ургенчского инновационного университета

**ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ В
ПРОЦЕССЕ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ**

Аннотация. В статье предпринята попытка проанализировать проблемы организации самостоятельной работы студентов высших учебных заведений в условиях современного образования и определить перспективы работы, которую следует провести для повышения ее эффективности в условиях кредитно-модульной системы обучения.

Ключевые слова: самостоятельная работа, самостоятельность, самостоятельное образование, кредитное модульное обучение.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I11Y2023N72>

Kirish. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar, "Yangi O'zbekiston - yangicha dunyoqarash" tamoyillari asosida yangi jamiyat barpo etishda fan, ta'lif-tarbiya va ishlab chiqarish integratsiyasini ta'minlash, oliy ta'lif tizimini rivojlantirish, ta'lif shakllari va mazmunini takomillashtirish borasida olib borilayotgan islohotlar o'quv jarayoniga yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Oliy ta'lif tizimini yanada rivojlantirish bo'yicha qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oliy ta'lif tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2909-sonli Qarori [3], O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lif tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini rivojlantirish to'g'risida"gi PF-5847-sonli Farmoni [2], O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'lif muassasalarida ta'lif jarayonini tashkil etish bilan bog'liq tizimni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 824-sonli Qarorlarida [1] oliy ta'lif muassasalarida o'quv jarayoniga bosqichma-bosqich kredit-modul tizimini joriy etish bo'yicha ko'rsatib o'tilgan.

Bugungi kunda zamonaviy fan-texnika taraqqiy etayotgan turmush tarzi oliy ma'lumotli mutaxassislardan:

- mavjud muammolarni tahlil qilishni hisobga olgan holda o'zgaruvchan hayot va kasbiy vaziyatlarga tezda moslasha olish;
- bilimlarni doimiy ravishda yangilashga, o'z-o'zini rivojlantirishga, yangi bilimlarni yaratishga, kasbiy muammolarni hal qilish uchun bilimlarni amaliyotda mohirona qo'llashga tayyor;
- axborotning ortib borayotgan oqimlarini boshqarish, axborotni tahlil qilish, o'zgartirish, kasbiy faoliyatda va o'z hayot tajribasida qo'llash uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish;
 - tanqidiy ijodiy fikrlash;
 - ochiqko'ngil, turli jamoalarda ishlashga qodir, moslashuvchan;
 - o'z maqsadlariga erishishda faollikni talab qiladi.

Aynan mana shu mutaxassislar zamonaviy mehnat bozorida raqobatbardosh bo'lishi bilan birga, o'z korxona, muassasa va tashkilotlarining raqobatbardoshligini oshirishga, o'z Vatanining gullab-yashnashiga ham hissa qo'sha oladi. Ular hayotda, jamiyatda o'z o'rnini yaratishga, ish hayotidagi har xil o'zgarishlarga moslashishga va doimiy ravishda o'z bilim, ko'nikma va malakalarini oshirishga qodir bo'ladilar. Shu bois oliy ta'lif tizimi oldida talabalarning ta'lif jarayonini yuqorida bayon etilgan malaka, xislatlar kontekstida tashkil etishning muhim muammoi turibdi.

Boshqacha aytganda, jamiyat kelajakdagi mutaxassislarni axborot oqimlarida mustaqil harakatlanish, ularning bilimlarini doimiy ravishda takomillashtirib borish, har qanday o'zgarishlarga ijodiy yondashish, yuzaga kelayotgan muammolarni noan'anaviy va sifatli hal etish darajasiga olib chiqish vazifasini qo'ymoqda. Talabalarning o'z-o'zini o'rganish va o'z-o'zini tarbiyalash qobiliyatini shakllantirish jarayonida mustaqillik kabi shaxsiy fazilatsiz tasavvur qilib bo'lmaydi, bu esa o'z navbatida mustaqil va faqat mustaqil faoliyat bilan rivojlanadi. Shunday qilib, talabalarning o'quv jarayonida mustaqil ta'lif faoliyati yetakchi bo'lishi kerak.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Kredit-modul ta'lif tizimi doirasida an'anaviy yondashuvlardan farqli o'laroq, talabalarning mustaqil ishiga sezilarli darajada ko'proq ustuvorlik beriladi, bugungi kunda mamlakatimizda oliy ta'lif muassasalarida mustaqil

ta'limni chinakam yetakchi qilish uchun faol harakat qilinmoqda. Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil izlanish va rivojlanish uchun katta hajmdagi o'quv materiallariga katta ehtiyoj va talab katta, hatto qo'shimcha darslar ham o'qituvchi rahbarligida mustaqil ta'lim doirasida tashkil etilmoqda.

O'quv faoliyatini ilmiy tashkil etishning turli jihatlari rus olimlari S.Arhangelskiy, Y.Ludchenko va boshqalar tomonidan o'z asarlarida ko'rib chiqilgan. Olim va amaliyotchilarning oliy o'quv yurtlari talabalarining mustaqil ishini tashkil etish muammofiga katta e'tibor qaratishiga qaramay, tushunish va yechimini talab qiladigan muhim masalalar hamon saqlanib qolmoqda. Yu.Miroshnichenko va O.Troyan ta'kidlaganidek, bular:

-oliy o'quv yurti talabalarining mustaqil ishlarini tashkil etish maqsadi va uni amalga oshirish usullari o'rtasidagi ochilmagan aloqalar va munosabatlardir;

-kredit-modulli ta'lim tizimi sharoitida talabalarining mustaqil ishini tashkil etishni yaxlit nazariy tushunish va asoslash;

-o'z mustaqil ta'lim faoliyati samaradorligini oshirish sharoitida talabalarni rag'batlantirish masalalari;

-tarbiyaviy ishning oqilona usullarini o'zlashtirgan talabalar;

-mustaqil o'quv ishlariga ko'nikma va malakalarini shakllantirish masalalari to'liq ohib berilmagan[4].

Bundan tashqari, talabalarining mustaqil ishlarini aniq amalga oshirishga oid savollar, birinchi navbatda, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari orqali o'zlashtirilishi kerak. Ushbu yo'nalishda tadqiqotlar afsuski xorijiy oliy ta'lim muassasalarida mavjud, ammo bizning oliy ta'lim muassasalarida faqat mustaqil ta'limni tuzish bilan cheklangan.

Oliy o'quv yurtlari talabalarining mustaqil ishlarini tashkil etish va samaradorligini oshirishning bugungi kundagi muammolari doimiy e'tibor va yuqori sifatli yechimlarni talab qiladi. Psixologik-pedagogik adabiyotlarni shu nuqtai nazardan tahlil qilish 20-asr o'rtalarida o'quvchilarning bilimlarni mustaqil o'zlashtirishi masalalari bo'yicha tadqiqotlar faol boshlanganligini ko'rsatdi, garchi o'tgan asrning boshlarida I.Gessenning ta'kidlaganidek erkin rivojlanish — bu faol va mustaqil ish bo'lib, u ayni paytda shaxsni yaratish manbai hisoblanadi.

Bundan tashqari, talabaning shaxsiyati nafaqat uning yozgan yoki gapirgan so'zları, qo'llarining harakatlari, balki uning fikrlari, bu vaqtda boshdan kechirgan his-tuyg'ulari, istaklari va ixtiyoriy harakatlari, shuningdek, uning aql holati bilan ham yaratiladi[2]. Fikrimizcha, intellektual ishning faolligi va mustaqilligi ko'p jihatdan talabaning ijodiy tabiatining shakllanganligiga uzviy bog'liq. Bir qator olim va tadqiqotchilar (V. Bondar, V. Buryak, L. Vygotskiy, P. Galperin, E. Kabanova-Meller, A. Leontiev, V. Lozovaya, N. Polovnikova va boshqalar) tadqiqotlarida bugungi kunda umumta'lim maktabalarida ham muhokama qilinayotgan muammo, ya'ni o'quvchilarda o'z-o'zini tarbiyalash, mustaqil harakatlanish borasida o'z qarashlarini loyihalashtirdilar [6].

Ularning asarlarida bolaning tafakkuri va qobiliyatini rivojlanirishda mustaqil ishning hal qiluvchi roli ohib berilgan, o'quvchilarni o'quv jarayoniga ijodkorlikka jalb etish imkoniyati va zarurligi asoslab berilgan, kognitiv faollik va mustaqillikni shakllantirishning ayrim yo'nalishlari belgilab berilgan. Xususan, I.Lerner, T.Shamova va boshqalarning tadqiqotlari mustaqil ish o'rganilayotgan materialning ongliligi va samaradorligini oshirish vositasi ekanligini ishonchli isbotladi [7].

Muhokama. Talabalarning har qanday o'quv fanlari doirasida mustaqil ishlashi uchun asos bo'lgan o'quv materiallari bilan ishslashning oqilona yo'llari va usullarini o'zlashtirish bilan birga, o'z vaqtini to'g'ri yo'lga qo'yish juda muhim ekanligiga keng to'xtalamiz. Bunday mahoratlar qatorida:

- vaqtan oqilona foydalanish, mehnat va dam olishni almashish, tarbiya gigiyenasi qoidalari;
- axborot izlash, kataloglar, lug'atlar, ensiklopediyalar, tarmoq resurslari va boshqalar bilan ishslash;
- tez o'qish texnikasi;
- matnlarga semantik ishlov berish, asosiy narsani (g'oyalar, qonunlar, tamoyillar) ajratib ko'rsatish;
- diqqatni jamlash va eslab qolish;
- tinglash va gapirish madaniyati;
- axborotning qisqacha ratsional qayd etilishi (ko'chirmalar, referatlar, reja, konspekt, annotatsiya, taqriz, referat va boshqalar);
- ma'ruzalar, seminarlar, laboratoriya va amaliy ishlarga, shuningdek modullarning yakuniy darslariga tayyorgarlik.

Bu ro'yxatga axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan, eng avvalo, ofis ilovalari va internetdan keng foydalanishni qo'shmoqchimiz. Bundan tashqari, barcha ofis ilovalari yoki ularning analoglaridan internet orqali foydalanish mumkin, bu ma'lum bir vazifa bilan individual va guruhli (ko'p foydalanuvchili) mustaqil ishslash imkonini beradi.

Talabalarning mustaqil ishi masalasini ko'rib chiqadigan bo'lsak, shuni alohida ta'kidlash kerakki, psixologik nuqtai nazardan, mustaqil ish mazmunli, ichki motivatsiyaga ega bo'lishi va kognitiv ehtiyojlarni qondirishga qaratilgan faoliyatdir. Talabaning mustaqil faoliyati o'qituvchilar tomonidan rejalashtirilgan, tashkiliy va uslubiy jihatdan yo'naltirilgan talabalarning individual va jamoaviy ta'lim faoliyati turlari, auditoriya ichida va ulardan tashqarida o'qituvchining rahbarligi ostida, keyin uning bevosita ishtirokisiz tashkil qilinishi lozim. O'quvchilarning mustaqil bilim olish faoliyatini tashkil etishda o'qituvchining roli haqida ko'plab muhokama va munozaralar mavjud.

Ta'kidlanganidek, aynan o'qituvchi topshiriqlar tizimini ishlab chiqadi, ularni bajarishdan oldin talabalarga ko'rsatmalar beradi, mustaqil ishlarning borishini nazorat qiladi, qiyinchiliklarni bartaraf etish va xatolarni tuzatishda maslahat beradi va yordam beradi, natijalarni umumlashtiradi, tahlil qiladi va baholaydi. Shuni hisobga olgan holda o'qituvchining roli uning o'quvchilarning mustaqil faoliyatiga aralashishi, bilimlarni o'zlashtirish maqsadi va darajasiga qarab farqlanadi.

Shunday qilib, o'qituvchining fasilitator roli – faoliyatning yordamchisi sifatida; ustoz roli – faoliyatda yordam beruvchi ustoz sifatida; mustaqil ishni tashkil etishning muqobil usullarini, ya'ni muvaffaqiyatga erishish yo'llarini ko'rsatuvchi motivator roli sifatida tashkil qilinadi.

Demak, o'qituvchining roli ko'p bo'lib, kredit-modulli ta'lim tizimi doirasida o'qituvchi, bizningcha, birinchi navbatda, motivator, so'ngra yordamchi, faoliyat jarayonida esa murabbiyga, moderator va maslahatchiga aylanishi kerak.

Boshqacha qilib aytganda, o'quvchilarga ko'rsatmalar berishda o'qituvchi ularni rag'batlantirishi, mustaqil ishslash uchun eng qulay shart-sharoitlarni ta'minlashi, o'quv

faoliyati jarayonida talabalarni muvofiqlashtirishi va maslahat berishi kerak. Yuqorida tilga olingan axborot-kommunikatsiya texnologiyalari har bir foydalanuvchining harakatlarini alohida kuzatish imkoniyatini beradi, bu esa muhokama qilinayotgan muammo kontekstida muhim ahamiyatga ega.

Muayyan vazifani muhokama qilishda talabalar va o'qituvchi o'rtasidagi veb-seminarlar, telekonferensiylar, video suhbatlar — bu talabalarning o'qituvchi rahbarligida sinfdan tashqari harakatlari, ya'ni eng qulay milliy rejimda haqiqiy mustaqil ishlashiga olib kelishi mumkin bo'lgan usuldir.

Mustaqil ish — talabaning zarur bilim, ko'nikma va malakalarni egallashi, tizimli ishslashni o'rghanishi, o'ziga xos aqliy faoliyat uslubini shakllantirish shaklidir.

Mustaqil ish — bu o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda, auditoriyada va auditoriyadan tashqari turli darajadagi murakkablikdagi o'quv topshiriqlarini mustaqil bajarishga qaratilgan maxsus tashkil etilgan faoliyati. Bunday faoliyatning maqsadi – "talabalarda o'z bilimlarini mustaqil ravishda to'ldirish va ilmiy ma'lumotlar oqimida harakat qilish qobiliyatini rivojlantirish" dan iborat[5].

Boshqa tomondan, talabalar mustaqil ishining maqsadi ularning mustaqilligini rivojlantirishdan iborat bo'lib, mustaqil ta'lim ma'lum bir mustaqillikning mavjudligini nazarda tutadi. Shunday qilib, mustaqil ish mustaqil ta'limning asosi bo'lib, shuningdek, talabaning mustaqil ishslashga tayyorligini shakllantirishga yordam beradi.

O'z-o'zini o'qitishning mohiyati bilimlarni o'zlashtirish va zarur ko'nikmalarga ega bo'lish jarayonini ongli ravishda o'z-o'zini tashkil qilish zamirida yotadi. O'z-o'zini tarbiyalash va o'z-o'zini rivojlantirish usullari shaxsning fazilatlari, qobiliyatları va ko'nikmalarini rivojlantirish va takomillashtirishga yordam beradi. Barcha uch komponent (o'z-o'zini o'rganish, o'z-o'zini tarbiyalash, o'z-o'zini rivojlantirish) bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ammo bu komponentlarning hech birisi asosiy emas [8].

O'z-o'zini o'rganish, o'z-o'zini tarbiyalash va o'z-o'zini rivojlantirish samaradorligi nafaqat irodaviy jarayonlarning rivojlanishiga, balki o'ziga xos shakllarni belgilovchi motivlar tizimi bo'lgan doimiy motivatsiyaga asoslangan talabalarning mustaqil faoliyatiga bog'liq.

Natijalar. Mustaqil ish shaxsning asosiy xususiyati sifatida mustaqillikni rivojlantirishga yordam beradi.

Mustaqillik — bu tashabbuskorlik, tanqidiylik, munosib o'zini-o'zi hurmat qilish va o'z faoliyati va xatti-harakati uchun shaxsiy mas'uliyatda namoyon bo'ladigan shaxsiy xususiyatdir [15]. Demak, tayyor va mustaqil talaba bo'lajak mutaxassis sifatida quyidagilarni bilishi kerak:

- o'z ish tartibini mustaqil o'rnatish va tizimlashtirish;
- harakatlar ketma-ketligini mustaqil ravishda rejalashtirish;
- ushbu harakatlarni mustaqil ravishda kuzatib borish va tuzatish, ya'ni, ularning borishini kuzatish, tuzatishlar va tushuntirishlar kiritish.

Talabalarda mustaqillikni rivojlantirish uchun, bizning fikrimizcha, o'quvchilarning mustaqil ta'lim faoliyatiga tayyorlik darajasini aniqlash kerak; iloji bo'lsa, bu darajani oshirish va shunga mos ravishda talabalarning individual xususiyatlarini, tayyorgarlik darajasini va zarur motivatsiyani hisobga olgan holda mustaqil ishlar tashkil etiladi. Shaxsiy mustaqillikni rivojlantirish mezonlari sifatida mustaqil ish uchun taklif qilinadigan vazifalarni bajarish intensivligi, shuningdek, ma'lum bir fan bo'yicha taklif qilingan vazifalarning umumiy soniga

nisbatan o'z-o'zini tashkil etish sharoitida bajarilgan vazifalarning foizi ko'rib chiqilishi mumkin [7].

Shunday qilib, ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish bizga "mustaqil ish" tushunchasini aniqlashning asosiy yondashuvlarini ajratib ko'rsatishga imkon berdi, xususan:

- talabalarning sinfda va sinfdan tashqarida amalga oshiradigan individual va guruhli kognitiv faoliyati turlari;
- o'qituvchi rahbarligida bajariladigan turli xil ko'rinishdagi o'quv vazifalari;
- talabalarning ta'lif faoliyatini boshqarish, bunda o'qituvchi yo'qligida va uning bevosita yordamisiz amalga oshiriladigan ishni tashkil etish tizimi;
- talabalarning individual xususiyatlari va bilish imkoniyatlarini hisobga olgan holda tuzilgan maxsus individual o'quv rejasi bo'yicha amalga oshiriladigan talabalar ishi;
- o'quv faoliyatining o'ziga xos turi, uning asosiy maqsadi subyektning mustaqilligini shakllantirish va shu bilan birga uning qobiliyati, bilim va ko'nikmalarini shakllantirish bilvosita ta'lif faoliyatining barcha turlarining mazmuni va usullari orqali amalga oshiriladi.

Xulosa. Shuni alohida ta'kidlab o'tish joizki, kredit-modulli ta'lif tizimida talabalarning mustaqil ishi o'qitishni tashkil etishning asosiy shakli bo'lib, individual va jamoaviy ta'lif faoliyati turlarini o'z ichiga oladi va auditoriya, auditoriyadan tashqari mashg'ulotlarda, talabalarning individual xususiyatlari va kognitiv imkoniyatlarini hisobga olgan holda o'qituvchi rahbarligida, lekin uning bevosita ishtirokisiz amalga oshiriladi.

Xulosa qilib shuni ta'kidlash kerakki, oliy ta'lif muassasalarida talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etishning asosiy xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- 1) o'quv materialining asosiy qismi mustaqil o'rganish uchun taqdim etiladi;
- 2) mustaqil ish uchun maxsus didaktik materiallar yaratish;
- 3) o'quv ishining individual rejimi va individual fanlarni o'rganish, o'quv materialini o'z tezligida o'rganish uchun individual jadval;
- 4) o'qituvchining funksiyalarini o'zgartirish (tashkilot, rahbarlik, maslahat, nazorat);
- 5) talabaning pozitsiyasini o'zgartirish (bunda o'quv materiali ustida ishslashda tashabbus, o'z ishini mustaqil rejalashtirish, rejalashtirilgan individual rejani amalga oshirish uchun javobgarlik va boshqalar).

Адабиётлар / Литература / References

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'lif muassasalarida ta'lif jarayonini tashkil etish bilan bog'liq tizimni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 824-soni Qarori, Qonun hujjatlari to'plami, 1сон.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lif tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish kontseptsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmoni, Qonun hujjatlari to'plami, 10сон.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oliy ta'lif tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2909-soni Qarori, Qonun hujjatlari to'plami, 9сон.
4. Topolskiy, V. O. Problemi organizatsii samostoyatelnoy raboti studentov universiteta v protsesse kreditno-modulnoy sistemy obucheniya / V. O. Topolskiy. — Tekst : neposredstvenniy // Molodoy ucheniy. — 2014. — № 3 (62). — S. 1039-1043. — URL: <https://moluch.ru/archive/62/9549/> (data obrasheniya: 16.10.2023).
5. Baynazarova A. V. Ispolzovanie informatsionno-kommunikatsionnoy texnologii v organizatsii samostoyatelnoy raboti studentov / A. V. Baynazarova, I. K. Proskurina

- Yaroslavskiy pedagogicheskiy vestnik. — 2012. — № 3. — Tom II (Psixologo-pedagogicheskie nauki). — S. 170–174. 2.
6. Morozova N. V. Innovatsionnie sredstva organizatsii samostoyatelnoy raboti studentov / N. V. Morozova // Molodoy ucheniy. — 2011. — № 2. T.2. — S. 102–104.
7. Miroshnichenko Yu. Analiz stanu organizatsii samostiynoï roboti studentiv universitetiv u protsesi kreditno-modulnogo navchannya / Yu. Miroshnichenko, O. Troyan // Osvita na Luganshini. — № 2 (33). — 2010. — S. 60–65. 5.
8. Gessen S. I. Osnovi pedagogiki. Vvedenie v prikladnuyu filosofiyu /Otv. Red i sost. P. V. Alekseev. — M.: «Shkola-Press», 1995. — 448 s.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

Nº 11 (3) – 2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.**

**Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
масъулияти чекланган жамияти**

Таҳририят манзили:
100070. Тошкент шаҳри, Яққасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com
Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).